

Memo

memonummer	409911 –not - Cultuurhistorie	
datum	13 september 2016	
aan	Maaïke Winkel	Antea Group
	Joris Jennen	
van	Bastian van Dijck	Antea Group
kopie		
project	BP Schellevis Beton Dussen	
projectnr.	409911	
betreft	Cultuurhistorische analyse	

Cultuurhistorische waarden

Beschermde cultuurhistorische waarden

Werelderfgoed

De voorgenomen uitbreiding van Schellevis Beton is niet in of nabij Werelderfgoed gelegen.

Beschermde Stads- en Dorpsgezicht

De voorgenomen uitbreiding is niet in of nabij Beschermde Stads- of Dorpsgezicht gelegen.

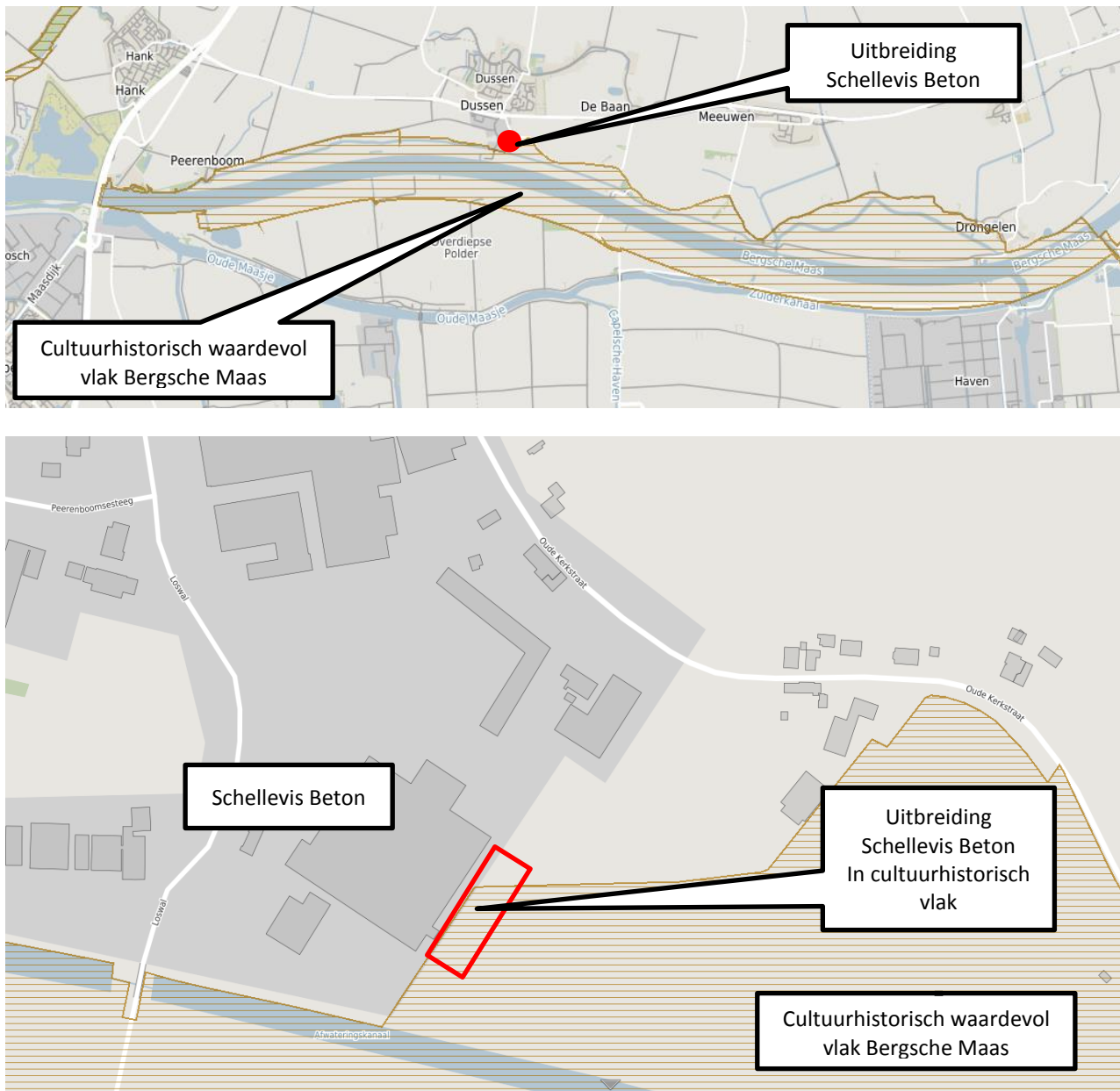
Rijksmonumenten

In of nabij het plangebied voor de voorgenomen uitbreiding liggen geen Rijksmonumenten.

Cultuurhistorisch waardevol vlak (provincie)

De voorgenomen uitbreiding van Schellevis Beton ligt deels in cultuurhistorisch waardevol vlak Bergsche Maas, zoals aangeduid in de Verordening ruimte 2014 van de provincie Noord-Brabant (figuur 1 en 2). Het cultuurhistorisch waardevol vlak Bergsche Maas is een gebied rondom de Bergsche Maas. Het vlak ligt tussen de A27 bij Hank/Raamsdonksveer in het westen en het afwateringskanaal ten oosten van Waalwijk en is ca. 13 km lang en ca. 1 km breed. De Bergsche Maas is een tussen 1887 en 1904 gegraven deel van de Maas, aangelegd om de Maas via de Amer bij Geertruidenberg een eigen monding in het Hollandsch Diep te geven, de Waal en de Maas van elkaar te scheiden en daarmee de waterhuishouding in de benedenrivieren te verbeteren. De Bergsche Maas is met de Nieuwe Merwede, een zeldzaam voorbeeld van een nieuwe riviermond. Het (cultuurhistorische) bijzondere van de Bergsche Maas is dat het een geheel door de mens aangelegd deel van een rivier is. Net als bij een 'echte' rivier zijn er zomerdijken, uiterwaarden en winterdijken aangebracht. De bedding is licht kronkelend aangelegd om dichtslibben te voorkomen. Binnendijs liggen langs de winterdijken afwateringskanalen; aan de noordkant, ook ter hoogte van Dussen het Noorder afwateringskanaal (1887-1904). Met dit kanaal heeft het geheel een markant profiel: afwateringskanaal, grasland, winterdijk, uiterwaard met zomerdijk, Bergsche Maas, zomerdijk met uiterwaard, winterdijk en ten slotte afwateringskanaal. Aan de zuidkant van de Bergsche Maas liggen smalle uiterwaarden waarin delen van de oorspronkelijke percelering (zeer lange en zeer smalle stroken) bewaard zijn. Afgesneden meanders van het Oude Maasje liggen nu binnendijs. De cultuurhistorische waarden en kenmerken van het vlak zijn:

- de samenhang tussen de Bergsche Maas, de zomerkaden, de uiterwaarden en de winterdijken;
- de samenhang tussen de oude meanders van het Oude Maasje en de beide afwateringskanalen;
- de relatie tussen de percelering in de uiterwaarden met de (vroegere) smalle langgerekte strokenpercelering van de dorpen Waalwijk, Besoijen, Capelle, Waspik en Raamsdonk;
- de oude Maasdijk in het Land van Altena (o.a. Oude Kerkstraat bij Dussen);
- het Noorder afwateringskanaal en winterdijk;
- de Bergsche Maas, zomerkade en uiterwaarden;
- de Zuidelijke winterdijk, het Zuiderkanaal;
- de veerponten, de loskaden, de schutsluis van de Waalwijksche Haven;
- de meanders van het Oude Maasje.

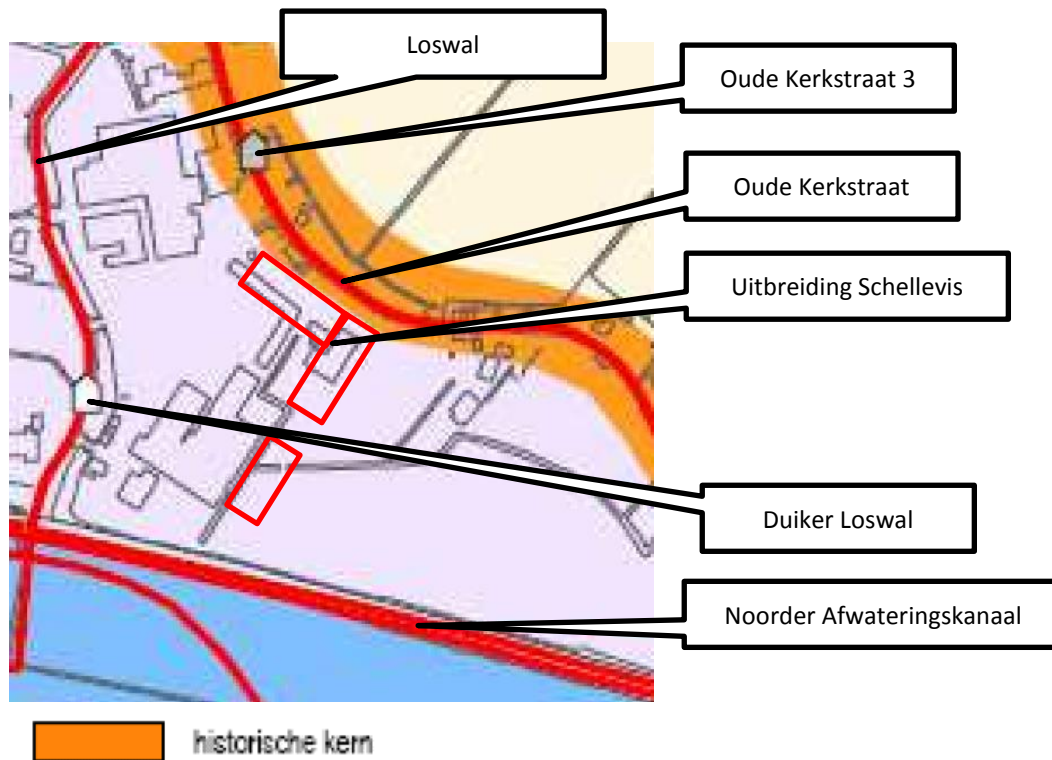
Figuur 1: Ligging uitbreiding Schellevis Beton in cultuurhistorisch waardevol vlak Bergsche Maas
(bron: Cultuurhistorische Waardenkaart provincie Noord-Brabant, www.kaartbank.brabant.nl)

Gemeentemonumenten

In of nabij het plangebied voor de voorgenomen uitbreiding liggen geen gemeentemonumenten. Ten noorden van het plangebied is Oude Kerkstraat 3 (dijkwoning) gemeentelijk aangewezen als cultuurhistorisch waardevol, langs de Loswal ligt een duiker die gemeentelijk aangewezen is als cultuurhistorisch waardevol (zie figuur 2).

Historische kern (gemeente)

De Oude Kerkdijk is door de gemeente aangeduid als historische kern en planologisch beschermd door een dubbelbestemming. De cultuurhistorische waarde bestaat uit de oude Maasdijk, waarop de Oude Kerkstraat is gelegen in samenhang met de eraan liggende bebouwing. Oude Kerkstraat, Loswal en Noorder Afwateringskanaal zijn gemeentelijk aangeduid als waardevolle lijnelementen.

Figuur 2: Historische kern Oude Kerkstraat (bron: vigerend bestemmingsplan)

Overige aangeduide, niet beschermde cultuurhistorische waarden

Historisch geografische waarden

De Oude Kerkstraat is op de Cultuurhistorische waardenkaart 2006 van de provincie Noord-Brabant aangeduid als cultuurhistorisch waardevolle lijn. De waarde is gelegen in de historische functie als zee- en polderdijk.

Verder zijn er op de Cultuurhistorische waardenkaart 2006 van de provincie Noord-Brabant geen cultuurhistorische waardevolle lijnen of elementen aangeduid in en rond het plangebied.

Ontwikkeling gebied

Figuur 3 laat de ontwikkeling van het gebied zien tussen 1925 en nu.

Effecten van uitbreiding Schellevis Beton op cultuurhistorische waarden

De voorgenomen uitbreiding van Schellevis Beton gaat niet ten koste van Werelderfgoed, Rijksmonumenten, Beschermd Stads- of Dorpsgezicht en gemeentemonumenten.

De voorgenomen uitbreiding ligt deels in provinciaal aangeduid cultuurhistorisch vlak Bergsche Maas. De aantasting is in oppervlak echter relatief zeer beperkt. De gronden die benodigd zijn voor de ontwikkeling én gelegen zijn binnen het cultuurhistorisch vlak hebben een oppervlakte van circa 2.000 m². De aanduiding heeft een totaal oppervlak van circa 13 km². Bovendien gaat het ruimtebeslag in het cultuurhistorisch waardevol vlak niet ten koste van de kernwaarden van het cultuurhistorisch vlak, zoals eerder in deze notitie genoemd. De ontwikkeling van Schellevis Beton heeft geen effect op de cultuurhistorische waarden van de Bergsche Maas, het Noorder afwateringskanaal, de Oude Maasdijk / Oude Kerkstraat (zie ook verder), de omliggende dijken, karakteristieke percelering, de oude Maasmeanders en de samenhang tussen al deze waarden (zie ook figuur 4 voor impressie gebied uitbreiding in cultuurhistorisch vlak).

De voorgenomen uitbreiding gaat niet ten koste van het gemeentelijk aangeduide historisch lint / provinciaal aangeduide cultuurhistorisch waardevolle lijn Oude Kerkstraat. De sloop en herbouw van panden langs de Oude Kerkstraat gaat niet ten koste van rijksmonumentale en/of gemeentelijke waarden en de karakteristieke dijkstructuur.

De sloop en herbouw biedt kansen voor structuurversterking van het historisch lint. Bij de herbouw wordt ingezet op waarden passend in het historische waarde van de Oude Kerkstraat. De dijk zelf wordt niet aangepast.

De voorgenomen uitbreiding gaat niet of nauwelijks ten koste van overige, niet beschermde cultuurhistorische waarden. Het ruimtebeslag vindt plaats in uiterwaard zonder bijzondere of specifieke cultuurhistorische waarden (percelering, elementen). De hoofdstructuur van het gebied blijft intact. Wel gaat uitbreiding ten koste van een sloot, een relict van een vroegere perceelsscheiding. Het betreft echter geen bijzondere en/of beschermde cultuurhistorische waarde. Bij de uitwerking van de ontwikkeling wordt ook het aspect water betrokken. Gekeken wordt of en hoe de sloot vervangen wordt. Verder wordt in het kader van ruimtelijke kwaliteitsverbetering onderzocht welke mogelijkheden er zijn om kwaliteit toe te voegen aan de omgeving, mogelijk in samenhang met de (potentiële) landschappelijke waarden en karakteristieken. Dat biedt kansen om de cultuurhistorische en landschappelijke waarden te versterken.

1925

1950

1975

huidig

Figuur 3: Ontwikkeling gebied tussen 1925 en nu (bron: Cultuurhistorisch waardenkaart provincie Noord Brabant)

Figuur 4 Impressie gebied uitbreiding (bron foto: Antea Group)